

Riksdagens svar RSv 70/2022 rd — RP 163/2021 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om ett övervakningssystem för bank- och betalkonton och lagen om centralen för utredning av penningtvätt

Ärende

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om ett övervakningssystem för bank- och betalkonton och lagen om centralen för utredning av penningtvätt (RP 163/2021 rd).

Beredning i utskott

Utskottets betänkande: Förvaltningsutskottet (FvUB 11/2022 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om ändring av lagen om ett övervakningssystem för bank- och betalkonton

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om ett övervakningssystem för bank- och betalkonton (571/2019) 1 § 1 mom., 2 § 10 punkten, 3 §, 4 § 3—5 mom., 6 § 5 mom., 7 § 2 mom., 10 och 11 § samt 12 § 1 mom., av dem 2 § 10 punkten och 11 § sådana de lyder i lag 730/2020, samt
fogas till 2 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 730/2020, en ny 11 punkt och till lagen en ny 3 a och en ny 7 a § som följer:

1 §

Övervakningssystemet för bank- och betalkonton

I denna lag föreskrivs om ett system för övervakning av bank- och betalkonton som består av ett register över och datasöksystem för bank- och betalkonton samt ett sammanställningsprogram.

Riksdagens svar RSv 70/2022 rd

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

10) *övriga inlåningskonton* konton som gäller sådan inlåning som avses i 1 kap. 9 § i kreditinstitutslagen, förutsatt att de inte utgör sådana betalkonton som avses i 8 § i betaltjänstlagen,

11) *sammanställningsprogram* en automatiserad teknisk lösning som administreras av Tullen och med vars hjälp Tullen förmedlar uppgifter från övervakningssystemet för bank- och betalkonton till behöriga myndigheter.

3 §

Myndigheter som använder övervakningssystemet för bank- och betalkonton

Följande behöriga myndigheter har rätt att få åtkomst till sådana uppgifter i övervakningssystemet för bank- och betalkonton som lämnas ut i enlighet med 4 § och som registrerats i enlighet med 6 §, om detta är nödvändigt för fullgörandet av följande uppgifter och myndigheten enligt någon annan lag har rätt att få åtkomst till den nämnda informationen:

1) polisen, centralen för utredning av penningtvätt, Tullen och Gränsbevakningsväsendet för att förebygga, upptäcka och utreda brott som avses i bilaga I till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/794 om Europeiska unionens byrå för samarbete inom brottsbekämpning (Europol) och om ersättande och upphävande av rådets beslut 2009/371/RIF, 2009/934/RIF, 2009/935/RIF, 2009/936/RIF och 2009/968/RIF, nedan *Europolförordningen*,

2) Skatteförvaltningen

a) för inriktande av den skyldighet att lämna uppgifter som avses i 19 § i lagen om beskattningsförfarande (1558/1995),

b) för ett syfte enligt 3 § i lagen om det nationella genomförandet av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i rådets direktiv om administrativt samarbete i fråga om beskattning och om upphävande av direktiv 77/799/EEG samt om tillämpning av direktivet (185/2013),

3) Tullen för inriktande av den skyldighet att lämna uppgifter som avses i 102 § 2 mom. i tullagen (304/2016) för beskattning, skattekontroll och förundersökning och för uppgifter i anslutning till förhindrande och avslöjande av tullbrott som avses i 1 kap. 2 § 3 och 4 punkten i lagen om brottsbekämpning inom Tullen (623/2015),

4) utskökningsmyndigheterna för sådan verkställighet som avses i utskökningsbalken (705/2007),

5) behöriga myndigheter enligt lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism (444/2017) och advokatföreningen för skötseln av tillsynsuppgifter enligt den lagen,

6) centralen för utredning av penningtvätt för skötseln av uppgifter enligt 2 § 1 mom. 1—4, 7 och 8 punkten i lagen om centralen för utredning av penningtvätt (445/2017),

7) polisen och Gränsbevakningsväsendet, information som behövs för förebyggande, avslöjande och utredning av brott samt för förande av brott till åtalsprövning och upprätthållande av den nationella säkerheten, och polisen, information som behövs för utförande av i lagen om penninginsamlingar (863/2019) avsedd övervakning i samband med penninginsamlingar samt för po-

Riksdagens svar RSv 70/2022 rd

lisundersökning enligt 6 kap. i polislagen (872/2011), om ett viktigt allmänt eller enskilt intresse kräver det,

8) Försvarsmakten för förebyggande, avslöjande och utredning av brott som avses i lagen om militär disciplin och brottsbekämpning inom försvarsmakten (255/2014) samt i enlighet med 104 § i lagen om militär underrättelseverksamhet (590/2019),

9) Finansinspektionen för skötseln av uppgifter enligt i 3 § i lagen om Finansinspektionen (878/2008).

3 a §

Behöriga myndigheters åtkomst till uppgifter och förutsättningarna för sökning av uppgifter

Åtkomst till uppgifter som avses i 4 och 6 § och möjlighet att göra sökningar som gäller dem har endast den personal vid en i 3 § avsedd myndighet som har utsetts och bemyndigats att utföra dessa uppgifter.

4 §

Datasöksystem för bank- och betalkonton

Den behöriga myndigheten ska specificera enligt vilken bestämmelse den begär information. Kreditinstitutet ska lämna informationen till den behöriga myndigheten avgiftsfritt. Kreditinstitutet ansvarar för att de uppgifter som de lämnar är korrekta och att rättelser görs utan ogrundat dröjsmål.

I samband med gemensamma konton som förvaltas av en advokat ska det uttryckligen antecknas att bank- eller betalkontot är ett gemensamt konto som förvaltas av en advokat och som omfattas av tystnadsplikten för advokater. Uppgifter om gemensamma konton som förvaltas av en advokat får inte lämnas ut via datasöksystemet, med undantag för information om att det är fråga om ett gemensamt konto som förvaltas av en advokat och om vilken advokat som förvaltar kontot.

Tullen övervakar att skyldigheterna enligt 1 och 2 mom. iakttas och meddelar en föreskrift om de tekniska krav som ställs på datasöksystem för bank- och betalkonton.

6 §

Uppgifter som ska föras in i registret över bank- och betalkonton

I samband med gemensamma konton som förvaltas av en advokat ska det uttryckligen antecknas att bank- eller betalkontot är ett gemensamt konto som förvaltas av en advokat och som omfattas av tystnadsplikten för advokater. Uppgifter om gemensamma konton som förvaltas av en advokat får inte lämnas ut via registret, med undantag för information om att det är fråga om ett gemensamt konto som förvaltas av en advokat och om vilken advokat som förvaltar kontot.

Riksdagens svar RSV 70/2022 rd

7 §

Utlämnande av uppgifter ur registret över bank- och betalkonton

Uppgifter får lämnas ut oberoende av vad som i artikel 18.1 a i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning), nedan *den allmänna dataskyddsförordningen*, föreskrivs om den registrerades rätt att kräva att den personuppgiftsansvarige begränsar behandlingen av personuppgifter.

7 a §

Utlämnande av uppgifter genom överföring från övervakningssystemet för bank- och betalkonton till behöriga myndigheter

Tullen ska administrera ett sammanställningsprogram för utlämnande av uppgifter som avses i 4 och 6 § genom överföring från övervakningssystemet för bank- och betalkonton till behöriga myndigheter. Tullen är personuppgiftsansvarig för de personuppgifter som behandlas i sammanställningsprogrammet.

Tullen förmedlar de i 3 § avsedda myndigheternas begäranden om sådan information som avses i 4 och 6 §, i vilka det i 3 § avsedda användningsändamålet preciserats, i pseudonymiserad form till kreditinstitutet, och överför i enlighet med begäran om information de uppgifter som mottagits från övervakningssystemet för bank- och betalkonton till den behöriga myndigheten med hjälp av sammanställningsprogrammet. Begäran om information och innehållet i svaret på begäran ska vara sekretessbelagda.

Den behandling av personuppgifter som avses i 1 mom. sker automatiskt. Uppgifter som lämnats ut genom sammanställningsprogrammet ska raderas ur programmet omedelbart efter det att uppgifterna har lämnats ut.

Med avvikelse från det som föreskrivs i artikel 15 i den allmänna dataskyddsförordningen om den registrerades rätt att få tillgång till uppgifter och i 23 § i lagen om behandling av personuppgifter i brottmål och vid upprätthållandet av den nationella säkerheten (1054/2018) om den registrerades rätt att kontrollera uppgifter, har den registrerade inte tillgång till uppgifter eller rätt att kontrollera uppgifter när uppgifterna behandlas med sammanställningsprogrammet. Bestämmelser om utövande av den registrerades rättigheter via dataombudsmannen finns i 29 § i den lagen och i 34 § i dataskyddslagen (1050/2018). Begäran om utövande av rättigheter ska framställas till dataombudsmannen eller till Tullen enligt vad som föreskrivs i 35 § 2 mom. i lagen om behandling av personuppgifter inom Tullen (650/2019). En begäran som framställs till Tullen ska utan dröjsmål lämnas till dataombudsmannen.

Riksdagens svar RSV 70/2022 rd

10 §

Logguppgifter

Tullen ska föra ett loggregister över användningen av registret över bank- och betalkonton och användningen av datasöksystemet för bank- och betalkonton via sammanställningsprogrammet och på begäran lämna ut logguppgifterna till de myndigheter som avses i 3 §. Loggregistret ska innehålla åtminstone följande uppgifter:

- 1) referensuppgifter för ärendet,
- 2) den rättsliga grund på vilken uppgifter begärs,
- 3) datum och klockslag för förfrågan eller sökningen,
- 4) typen av uppgifter som används i förfrågan eller sökningen,
- 5) identifieringsuppgifter för resultaten av förfrågan eller sökningen,
- 6) namnet på den behöriga myndighet som använt registret.

Det som i 1 mom. föreskrivs om de uppgifter som loggregistret åtminstone ska innehålla tillämpas också på loggregister som de behöriga myndigheterna för över användningen av ett i 4 § avsett datasöksystem för bank- och betalkonton.

Vidare ska varje behörig myndighet föra ett loggregister som innehåller identifieringsuppgifter om den person som utfört en förfrågan eller en sökning i det datasöksystem för bank- och betalkonton som avses i 4 § och om den person som förordnat förfrågan eller sökningen och, om möjligt, identifieringsuppgifter om mottagaren av resultatet av förfrågan eller sökningen. Den behöriga myndigheten ska utse en person som övervakar användningen av datasöksystemet. Tullen ska i egenskap av personuppgiftsansvarig övervaka användningen av registret över bank- och betalkonton. Dataskyddsombudet ska regelbundet granska de loggregister som avses i 1—3 mom.

Logguppgifterna ska bevaras endast i syfte att säkerställa skyddet för personuppgifter och för att trygga datasäkerheten och rättssäkerheten, och de ska skyddas mot osaklig hantering. Logguppgifterna ska bevaras under det innevarande året och de fem följande åren, utom i det fall att de behövs i ett pågående tillsynsärende.

11 §

Vite

Tullen kan förena iakttagandet av de i 4 § 1 och 2 mom. avsedda skyldigheterna eller den i 6 § 1—3 mom. avsedda skyldigheten att lämna uppgifter med vite, om det inte är fråga om en ringa försummelse. Vitet döms ut av Tullen, om inte något annat föreskrivs någon annanstans i lag. Bestämmelser i övrigt om föreläggande och utdömande av vite finns i viteslagen (1113/1990).

12 §

Ordningsavgift

Tullen påför den som uppsåtligen eller av oaktsamhet försummar eller bryter mot skyldigheten att administrera ett sådant datasöksystem för bank- och betalkonton som avses i 4 § 1 mom. eller

Riksdagens svar RSv 70/2022 rd

skyldigheten att lämna Tullen sådana uppgifter som avses i 4 § 2 mom. eller 6 § 2 eller 3 mom. en ordningsavgift.

Denna lag träder i kraft den
1 november 2022.

20 . Lagens 7 a § tillämpas dock från och med den

Lag

om ändring av 2 och 4 § i lagen om centralen för utredning av penningtvätt

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om centralen för utredning av penningtvätt (445/2017) 2 § 1 mom. 3 punkten och 4 § 4 mom., av dem 4 § 4 mom. sådant det lyder i lag 576/2019, som följer:

2 §

Centralen för utredning av penningtvätt och dess uppgifter

Centralen för utredning av penningtvätt finns vid centralkriminalpolisen och den har till uppgift att

3) samarbeta med myndigheterna för att bekämpa penningtvätt och finansiering av terrorism och för att förhindra, avslöja och utreda samt till undersökning föra brott som avses i bilaga I till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/794 om Europeiska unionens byrå för samarbete inom brottsbekämpning (Europol) och om ersättande och upphävande av rådets beslut 2009/371/RIF, 2009/934/RIF, 2009/935/RIF, 2009/936/RIF och 2009/968/RIF, nedan *Europol-förordningen*,

4 §

Centralens rätt att få, använda och lämna ut uppgifter

Uppgifterna i penningtvätsregistret får oberoende av sekretessbestämmelserna användas och lämnas ut endast för att förhindra, avslöja och utreda samt till undersökning föra penningtvätt och finansiering av terrorism och det brott genom vilket den egendom eller den vinning har fått eller kan fås som är föremål för penningtvätt eller finansiering av terrorism samt brott som avses i bilaga I till Europolförordningen och för att skydda den nationella säkerheten. Centralen för utredning av penningtvätt får lämna ut uppgifter också utan begäran. Dessutom får uppgifter lämnas ut

Riksdagens svar RSv 70/2022 rd

till utrikesministeriet för skötsel av uppgifter enligt 9 § i lagen om frysning av tillgångar i syfte att bekämpa terrorism och till utmätningsmannen för skötsel av uppgifter enligt 14 § i den lagen och uppgifter enligt 2 b § i lagen om uppfyllande av vissa förpliktelser som grundar sig på Finlands medlemskap i Förenta Nationerna och Europeiska unionen (659/1967). Uppgifter får lämnas ut också till en behörig tillsynsmyndighet och en advokatförening som avses i lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism, om den uppgift som lämnas ut är nödvändig för att den behöriga tillsynsmyndigheten eller advokatföreningen ska kunna utföra de uppgifter som avses i den lagen. Uppgifter kan lämnas till Europol. Sådant beslut om utlämnande av uppgifter som avses i detta moment fattas av en polisman som hör till befälet och arbetar vid centralen för utredning av penningtvätt. Uppgifter som avses i detta moment får lämnas ut som en datamängd eller i elektronisk form. Polisen, Tullen, Gränsbevakningsväsendet och åklagarna har rätt att få finansiell information och finansiella analyser från centralen för utredning av penningtvätt för förhindrande, avslöjande och utredning av brott som avses i bilaga I till Europolförordningen och för att föra sådana brott till åtalsprövning.

— — — — —

Denna lag träder i kraft den

20 .

Helsingfors 14.6.2022

På riksdagens vägnar

talman

generalsekreterare